

Paukščių globos atmintinė

Jau pats laikas pradėti lesinti paukščius. Lietuvoje žiemoja daugiau kaip 70 rūšių sparnuočių, bet tik daliai jų reikia žmogaus globos. Lesyklose paprastai lankosi iki 20 rūšių paukščių, o aktyviai – tik 4-5 rūšių.

Visi lesyklos lankantys paukščiai skirstomi į vabzdžialesius (zylės, bukučiai, geniai) ir grūdlesius (juodgalvės sniegenos, geltonosios startos, žvirbliai, žaliukės). Todėl ir lesalus turime taikyti vieniems ar kitiems sparnuočiams :

- Lesinkite visais baltos duonos gaminiais (ne tik trupiniais). Tinka ir įvairių pyragų ir sausainių likučiai. Tačiau reikėtų vengti juodos duonos gaminių, ypač pasenusių, supelijusių. Jais paukščiai gali stipriai apsinuodyti.

- Dauguma paukščių noriai lesa įvairių virtą maistą, ypač košes (ryžių, manų, sorų, avižų ir pan.). Be to, jį ruošiant, galima pajvairinti papildoma porcija riebalų (tinka visi tiek gyvuliniai riebalai, tiek aliejus), kurie ne tik padidina lesalo energetinę vertę, bet ir neleidžia jam visiškai sušalti. Paukščiai noriai lesa keptas ar virtas bulves ir net bulvių košę, galima duoti ir nevirtas kruopas. Beveik visi sparnuočiai noriai lesa sausus avižinius dribsnius, smulkias kvietines ar miežines kruopas.

- Pajvairinimui lesyklose patrupinkite balto sūrio ar varškės, labai smulkiai sukaptų virtos ar žalios kiaulienos odelių ar virtos mėsos.

- Visų augalų sėklos taip pat labai vertingas maisto produktas. Iš jų paukščiai gauna organizmui reikalingų vitaminų ir mineralinių medžiagų. Geriausiai šiam tikslui tinka juodos saulėgrąžų sėklos. Jas lesa beveik visi lesyklose apsilankantys paukščiai. Ant žemės besimaitinančių paukščių maitinimui tinka įvairių dydžių piktžolių sėklos, kurios gana gausiai aptinkamos šieno ir šiaudų pabirose. Tokie sėklų mišiniai puikiausiai tinka naminių žvirblių, karklažvirblių, geltonųjų startų ir kitų paukščių lesinimui.

- Taip pat labai tinka žali nesūdyti lašiniai, ypač juos mėgsta zylutės.

Negalima siūlyti sūdytu ar rūkytu lašiniu, pakepintu ir pasūdytu saulėgrąžų sėklų, pasenusiu riebalu ar kitu atlieku nuo mūsų stalo!

Daugelis patyrusių paukščių maitintojų iš paprastų ir palyginti pigių maisto produktų patys gamina specialius patiekalus paukščių stalui. Pvz., į paprastus miltus įmaišo truputį nerafinuoto aliejaus, gaunama tiršta, riebi masė, iš kurios formuojami kukuliai. Įdėjus kukulį į lesyklą, kelioms dienoms zylių maitinimo problema bus išspręsta.

Ne visi paukščiai maitinasi lesyklose, geltonosios startos jų vengia. Jas galima maitinti tiesiog ant žemės, atviroje vietoje nuvalomas sniegas ir paberiamas maistas. Prie startų dažnai prisijungia ir žvirbliai.

Paprastai prie vienos lesyklos pastoviai lankosi kelios įprastos paukščių rūšys. Jei nepasirūpinsite specialia apsauga, lesykloje pradės lankytis varniniai paukščiai, kurie akimirksniu sules visą maisto davinį. Efektyviausiai nuo neprašytų svečių saugo ant lesyklų papildomai pritvirtinami skersinukai ar vielos pertvaros, kurios kliudo didesniems paukščiams patekti į lesyklos vidų.

Ne visi sparnuočiai, užėjus baltajam badui, gali apsilankyti mūsų kiemuose, o pagalba jiems taip pat reikalinga. Jau kelinti metai Lietuvoje žiemos palyginti nešaltos, todėl pas mus žiemoja ir kai kurie vandens paukščiai : gubės, kai kurių rūšių antys. Šiuos paukščius galima maitinti įvairiu maistu. Jiems tinka įvairūs grūdai ir jų valymo atliekos, pelai, virtos bulvės ar kitos smulkios daržovės, duona. Geriausia vandens paukščius maitinti seklumose (iki 10 – 15 cm gylio), nes ant ledo papiltą maistą dažnai sulesa varniniai paukščiai.

Iš lesyklų periodiškai valykite sniegą ir pašalinkite nesulesto maisto likučius. Lesinimo nutraukimas gali būti pražūtingas prie lesyklos pripratusiems paukščiams!